

NÉP SZAVA ISTEN SZAVA.

ÍRTA

KOLMÁR JÓZSEF,

NEMZETŐR.

Monda a' nép szava:
„Legyen szabad sajtó!”
És lőn világosság,

POZSONY,
A' SZABAD SAJTÓ TIZEDIK NAPJÁN,
1848.

STANCSICS MIHÁL

POLGÁRTÁRSAMNAK

AJÁNLVA

Polgártársam!

A' sötét idők föllegeinek vég foszlánya is letűnt a' civilizált Európa egeről. Dicső kor engedtetett nekünk és a' mi utódainknak. Adja a' népek istene: hogy a' gyáva önkénynek legutósó bilincse a' te lábaidról törött legyen le, melyet te a' testvérszeretet díjául viseltél. A' sajtó kiszabadult kötelékeiből. A' szabad nép kivívta istentől nyert jogát, mellynélfogva eszméit egymással kicserélheti, és haladhat a' szellemi pályán, mellyen te úttörő és áldozat valál. Üdv és szeretet neked, testvéreid, a' nép nevében!

Egy kis okoskodás.

(Azok számára, kik az előszót kedvelik.)

Miként a' természetben, úgy a' szellem országában is két elem küzd: s ö t é t s é g és v i l á g o s s á g.

A' szellemi világosság szülőanyja az ész, mint a' nap a' természetben.

A' szellem szülöttjei: i g a z s á g, s z e r e t e t, s z a b a d s á g.

Az ész megragadja a' szabadságot; a' szív föllángol mellette.

Tehát ész és szív egymással testvérek

Ha az ész elvakíttatik: a' szív lángolni nem képes.

Ha az ész világa meggyúlad: a' szellem nagyra törekszik, a' szív magasan lángol, és születik az önbecsérzet; ennek kifolyása a' dicsvágy; ennek ismét veszedelmes kinövése az önkény, melly mint a' folyam, ha medrén túlcsap, megszűnik jótékony lenni. Ez is az is vést hord méhében.

Az önbecsérzet nemesít; a' dicsvágy elragad mint a' szilaj mén, és kész a' tömegen fölülemelkedni.

Így születnek a' népvezérek.

A' népvezérség a' szellemi hatalom és becsérzet természetes kifolyása, mint a' napnak a' meleg és fény. De gyakran ered hiúságból is.

Legdicsebb vezérszerep az igazság ügyének terjesztése, 's a' melletti nemes küzdelem.

Ezeket az irás apostoloknak nevezi.

A' világszellem folyamában sok illy drágagyöngy merült föl.

Az apostolok megtanítják a' népeket az igazságra: és kifejlik a' közszellem.

S ekkor lesz: a' n é p s z a v a i s t e n s z a v a .

Az apostoloknak ellentétei az ámítók, kik a' szellemet sátáni ügyességgel behállózzák. Szinte nagy számmal tűnnek fel a' történetekben.

Jellemökről megismerhetni őket. –

Az apostol: ész és nemes szív.

Az ámító: ész és nemtelen szív.

Isten és ördög.

A' világszellem kifejtése, vagy a' történet nem egyéb mint e' két hatalom folytonos küzdése.

Világ és sötét. Ej és nap.

A' sötétség fiai tagadják, hogy a' nép s z a v a i s t e n s z a v a .

Egyenlőség, szabadság, testvérség.

Nyolczszáz éves institution, béke hamvaitoknak!

Sírhalmotokon a' népszabadság fája tenyészik, melly századokra nyújtja izmos ágait.

A' népszabadság fája a' nép ótalma alatt fog virulni. Árnyékában az elnyomott nép megpihenvén elfelejti a' multak sebeit, és szívből megbocsát a' sírba szállt zsarnokoknak.

Oh Messiás, népek megváltója, nagy a' te neved!

Meglátogatál bennünket a' szolgaság földén; kik hazátlan vándorok valánk, mostoha gyermekei azon édesanyának, kinek nyelve rég elenyészik vala a' föld színéről, ha mi gyermeki szerelemmel nem csüggünk kedves hangjain , miként csüggték apáink , kik szolgaságban haltak el, és csüggni fognak gyermekeink, kik a' szabad haza édes porában nyugosznak egykor el; – azon édesanyának, kinek mi véres verejtékkal műveltük földjeit, ápoltuk virágait, – azon földeket, mellyeknek csak sírjában osztozánk, – azon virágokat, mellyeknek csak töviseitől vérezünk!

Népek istene, nagy a' te neved, és igazságosak a' te útaid!

Mert visszaadád a' honanyának édes gyermekeit, 's a' mostohagyermeknek természetadta kötelékeit!

Te megáldád apáink csontjait, kik szolgaságban nyugodtak el; és megáldál minket, kik szolgaságban születtünk!

Légy felejtethlen, dicső nap, mellyen 15 millió nép fogott testvérkezet!

A' nép szava gyémántbetűkkel Íratja föl neved a' történetekbe.

A' te neved pedig így hangzik:

Egyenlőség, szabadság, testvérség.

Néptanítók, Népmítók. Catholicismus.

Midőn e' rövid füzetkében, néptanítók- és ámítókról szólunk, a' legmélyebb tisztelettel hajlunk meg az isteni vallás előtt; de kötelességünknek ismerjük: a' hűtlen oltárszolgákat a' közvéleménynek bemutatni, kik a' vallás palástjába úgy beleszövék önérdük szennyes szá-

laít, hogy a' censura szerencsétlen idejében, papok-ról írni annyinak tartatott, mint magát a' szent vallást csúfolni meg.

Ne csaljuk magunkat; tekintsünk ki az életbe: látni fogjuk, hogy a' papság, a' vallás iránti tiszteletlenség által, az általános gyűlöletig vitte vakító szerepét.

Ez tény, ezt ignorálnunk nem szabad; mert a baj egyre no; a' népbolondítás lejárta idejét; a' korszellem hatalma fölkarolta az elvakítottakat.

A' nép meggyűlölte az aranykereszteket, és czifra reverendákat.

Az indifferentismus férgé napról napra fonnyasz-tóbban kezd rágódfíi az isteni vallás életgyökerén.

Azt kérdi a' nép szava: minek a¹ papnak világi kincs, gazdagság és hatalom? A' szelíd istenember szolgálja mit keres a' hatalom polczán?

Talán prédikálni akarja onnan a¹ keresztényi szelídséget, szeretetet, alázatosságot, nélkülözést, önmegtagadást, miként Jézus a' puszták sivatagjain?

Meg van írva: „Ne kísértsd a' te uradat istenedet!”

Vagy miként Stancsics mondaná: „Négy vagy hatlovas hintóból tanítani nem lehet, bolondítani igen.”

A' vallás az örök igazság igéje; 's így változhatlan alapelvében.

„Az ég és a' föld elmúlnak; de az én beszédim soha el nem múlnak”: – monda a' Messiás.

Az Ő beszéde pedig ez: „szeressd az istent, szeressd embertársadat!”

E' két tételben ki van merítve az igaz vallás; a' többi emberi koholmány.

A' ki e' tételeket megtámadja , az emberiséget támadja meg.

Ámde a' vallást az ámitók elferdítették.

Pillantsunk be a' történetekbe.

A' tudós Mózes ezt monda Izraelnek: „te a' Jehovának választott népe vagy; a' Jehova erős boszúálló isten!”

Ki nem látja át, hogy ez ferde tan?

‘S nem illy ferde tan-e korunkban az egyedül üdvözítő vallás hirdetése?

Menjünk tovább.

Jézus, az istenember, Mózes tanát ekkép igazítja meg: az isten nem boszúálló, hanem irgalmas; és nem kizárólag a' zsidó nép, hanem az egész világ istene.

Az isten lélek és szeretet, azaz világosság és szabadság. Ezek az örökszellem tulajdonai, melly szeretettel öleli át a' teremtettséget.

Legyetek szelídek – monda a' fölséges Messiás – és a' legnagyobbik szolgáljon a' legkisebbiknek; azaz legyen köztetek testvérség és egyenlőség. A' hatalom gyarló kezekben önkényne fájul.

A' szelíd főpap elküldé tanítványait a' világ minden tartományába , ezt mondván nekik: „Menjetek el, és tanítsatok meg minden népeket!”

És lőn a' népek közt világosság.

De a' sötétség daemonai megtámadák a' világosságot.

És elkezdődtek a' századok harczi.

Eljöttek a' farizeusok, barátkámzsákban, és a' jézusi vallást dicső alapjából kiforgaták; oltárait fényes rongyokkal fölczifrázák, és hamis kövekkel kigyémántozák, hogy a' nép az oltárfénytől megvakuljon, ‘s ne lássa, mi az oltár mögött történik.

Péter székébe hűtlen helytartók ülének, kik századokra kihatólag szövék a' népvakítás sötét pókhálót.

Így született meg a' c a t h o I i c i s m u s, melly míg

egyfelül a' világi és egyházi hatalmat összevesztette, másfelül a' szellemi szabadságot bilincsekre vervén, hoszú véres háborúk színhelyévé varázsolta a' föld termékeny mezejét, és milliók vérén vásárolta meg retteget hatalmát.

Példák: a' pápa-császári háborúk; a' spanyol és más vérszékek (iuquisitio) stb.

A' szent város fertelmek színhelye lön.

Az isten kegyelmével kereskedés üzetestt.

Róma pénzért bocsátá meg a' bűnöket.

A' szeretet malasztja egyedárusság zsákmánya lön.

A'keresztény pápák beundokíták a' római pogány kapitolumot.

A' szabadság híveit „eretnek” névvel bélyegezek, 's máglyákra hurczolák.

Az isten véres keresztjével népgyilkolásra vezeték a' vak csoportokat.

A' szent öltöny bűn és feslettség takarója lön.

A' fanaticus barátok, és képmutató jezsuiták hörgő áldozatok véres testein olvasák az evangyéliomi szeretet igéit.

Az északépzést, és szabad gondolkozást istenelleni bűnnek nyilatkoztaták.

A' császárok és királyok koronáit letépték a' gögös pápák, nem mint a' szabadság apostolai, hanem mint a' zsarnokok zsarnokai; a' rablánczok alatt mozgolódó fejedelmeket kiátkozák, földönfutókká tevék.

Az istenség és a' nép közt áthatlan homályt vontak,

Hatalmuk megörökítésére behozák a' nőtlenséget; a' status jogait lábbal tapodván.

Vak szenvedélyektől zaklatva, kitalálták a' fülbe-gyónást: hogy a' titkos vallomások útján, mérges lehetőkkel megvesztegessék az elvakított ártatlanságot.

‘S akkor bűneiket megbocsátották.*)

De ki tudná fölszámlálni az ő bűneiket! Sahara homokszemecskéi kevesebbek azoknál.

‘S mindezen tévtanok fölé e’ gúnyos fölírást függesztek: „Egyedül ü d v ö z í t ő vallás.”

A’ nép szava mindezeket tévtanoknak, ‘s az igaz vallás eltorzításának nyilatkoztatja.

Eddig a’ vallásról hibás fogalom uralkodott.

A’ vallás czélnak tekintetett az emberek előtt.

A’ nép szava azt mondja: hogy a’ vallás csak eszköz a’ közerkölcsiség és boldogság elérésére.

Ártatlan párhuzamok.

A’ nép szava mély tisztelettel szól a’ vallásról; de a’ vallás köpenye alá bujt képmutatókat a’ közvélemény törvényszéke előtt bevádolni szoros kötelességének ismeri, annyivalinkább, mert eddig a’ censura megtiltotta.

A’ nép szava tisztelettel szól a’ papi hivatalról: mert azt a’ Jézus alapítá. Ő volt a’ legfölségesebb pap. Szeretetet prédikált és lelki szabadságot. Elvei igazságaért meghalt.

Az illy pap tiszteletünkre érdemes.

Próbáljunk egy kis párhuzamot.

*) Ismeretes a’ katolikus papság, különösen az inquisitorok eme vérlázító vallomása, melyet a’ gyónó szüzekhez és nőkhez intéztek: „Az úr isten megengedi, hogy a’ testi vágyak kielégíttessenek, csakhogy az az isten szolgájával és botrány nélkül történjék.” „Geheimnisse der Inquisition.” ‘S ki nem tudja az újabb időkben Pozsonyban és Pesten történt püspöki kalandokat? – Papjaink korunkban már nem is szégyenlik, ha gyermekeik vannak. Oh coelibatus, múltjék el a’ te országod!

Jézus a' szelídség és szerénység jelképe volt; első a' veszélyben és emberbaráti tettekben, utósó a' világi fény-és hiúságban: a' mi papjaink föltolakodnak minden magasságra; egyházban, statusban, a' legfőbb polczra ülnek; fejedelmi rezidentziákban laknak, arany- és bársonyba öltöznek; méltóságos ésexcellentziás címek után sóvárognak; holtuk után a' szentek közé számláltatnak. 'S mégis farizeusi alázattal azt mondogatják, hogy ők az isten szegény szolgálói.

Jézus a' véres keresztfát, mellyen elveiért meghaladó volt, vállain vivé: a' mi papjaink mellein dús aranykereszt fityeg; 's majd meghalnak – nem rajta, hanem érette, nem az igazságért, hanem a' vakító méltóságért.

Jézus szenvedett, éhezett és szomjúhozott, az emberiség szent ügyeért: a' mi papjaink dúsán lakoznak és kéjelegnek, fényes palotáikban, a' népvakítás diadala érzetében.

Jézus töviskorona alatt vérzett, mint a' szellemi szabadság vértanúja: a' mi papjaink aranyos süveggel fejökben, teleerszénynyel zsebeikben, ajánlják híveiknek a' töviskoronát, a' szolgaság töviskoronáját.

Jézus fáradozott és gyalog utazott, hogy vigasztalja a' szenvedőket, gyámolítsa a' betegeket és az üldözötteket: a' mi papjaink aranyos hintóból nézik a' nyomorult és elvakított népet, melly a' püspöki hintóról ráfecskengett sarat csókolja.

Jézus szeretetről prédikált és szabadságról: a' mi papjaink gyűlölség és szolgaság magvait hintik a' népek szívébe, hogy rablánczaikat ne ismerjék, 's az aranylánczot imádják.

Jézus a' haladás zászlóját maga vitte a' nép előtt, mondván: „Mindeneket megpróbáljatok a' mi jó azt

megtartsátok”: a’ mi papjaink azt prédikálják, hogy a’ szent atyák sötét írásaiban örökidőkre ‘s változhatlanul le van téve a’ catholicismus talpköve; ki azoknak vakon nem hisz, ‘s maga fejével mer gondolkozni, az vétkezik az anyaszentegyház ellen.

Jézus szerette elleneit is: a’ mi önös papjaink tulajdon híveiket sem szeretik, mert eltörpítvén lelkeiket, kirekesztik őket a’ szellemi világosság országából. És eretnekeknek kiáltják mindazokat, kik nem uralják a’ római hármás püspökkoronát.

‘Sat. ‘sat. ‘sat.

Protestantismus.

A’ dominicanusok bűnbocsátó leveleket árultak, égbekiáltó szemtelenséggel. Annyira ment már a’ zsarnokoskodó papság feslettsége.

E’ tény alkalmat adott arra, hogy az elnyomott szabadság szikrái kipattanjanak.

Így született a’ protestantismus.

A’ protestantismus a’ szabadság és világosság diadala, a’ szolgaság és sötétség fölött.

A’ nép szava „hossánát” kiált előtte ‘s utána.

De a’ nép szava vádat emel a’ magyarhoni protestánsok ellen.

E’ vádnak az ujabb időkben temérdek oka van.

A’ sok közül csak egy párt említünk’

A’ protestantismus elve és jelszava: szabadság, szeretet és haladás.

Szabadság-e az, hogy az egyszerű vallás-szolga püspöki címre és consiliariusi (megdicsőült!) méltóságra vágyik, – hogy iskolamesterén ‘s pap-társain zsarnokoskodik, és hogy az istenben boldogult

censura lélekgyilkoló mesterségét kebelében meghonosította?

Szeretet-e az: hogy hazánkban a' két protestánsfél nem egyesül, sőt keserűséggel illeti egymást?

Haladás-e az, hogy még most is *symbolicus* könyvek fölött vitázik, és Kálvin vagy Luther orthodoxus vaskalapjaitól megválni nem akar?

Fáy az órát elibök tartá, és megboszonkodtak.

A' protestánsok neve legio: lutheránus, kálvinista, evangelicus, református, helvét és ágostai vallású.

A' protestáns név legélczesebb: én protestálok, vagy ellenmondok mindazon koholmányoknak, ostobaságoknak, mellyek az eredeti vallásba behozattak.

Egyébiránt minden ilyen lárifári elnevezések visszaesnek, honnan születtek, a' sötét időkbe, méltóságos, nagyságos, és excellentziás rokonaikkal *együtt*.

A' nép szava csak egyetlen czímen szólít mindenkit, vallási és polgári tekintet nélkül, 's ez a' p o l g á r t á r s.

A' protestáns papság örüljön; mert az egyenlőség elvénél fogva, katolikus collegái dominiumaiban osztozni fog, 's az országgyűlésen szavazatot nyerend.

A' tek. KK és RR megtették az első lépést: már a' káptalanoknak adtak szavazatot.

A' nép szava pedig nem ért *egy*et a' tek. RRkel, hanem azt mondja: secularizáljátok a' hazának a' római papság által usurpait javait!

A' tisztelendő urak pedig térjenek vissza híveik közé.

Reformok.

Eddig könyveket irtunk róla; de nem sok sikere volt. A' nép szava ekkép mondta el a' pesti 12 pontban: 1. Sajtószabadság, a' censura eltörlésével.

2. Felelős ministerium Budapesten.
 3. Évenkénti országgyűlés Pesten.
 4. Törvényelőtti egyenlőség , polgári és vallási tekintetben.
 5. Nemzeti őrsereg' . .
 6. Közös teherviselés.
 7. Úrbéri viszonyok megszüntetése.
 8. Eskütszék, képviselet, egyenlőség alapján.
 9. Nemzeti bank.
 10. A' katonaság esküdjék meg az alkotmányra, magyar katonáinkat ne vigyék külföldre; a' külföldieket vigyék el tőlünk.
 11. A' politikai statusfogyok szabadon bocsáttassanak.
 12. Unió Erdélyivel.
- E' tizenkét pont följegyzendő ministereink tárczájába.

Ellenzék, konservatív.

Valaha két politikai párt volt Magyarországon,
Kár, hogy nevüket elcserélték.

Az ellenzék conserválta:

A'conservatív ellenezte:

A' haza boldogságát.

Azok, kik legdühösebb conservativek voltak, most legtöbb kokárdát viselnek.

Ha Metternich még egyszer föltámadhatna (mitől az isten őrizzen!): bizonyosan a' kapufánál hagynának bennünket.

Mágnás és paraszt

Az egyiknek mindene volt: a' másoknak semmije sem.

Most mindeniknek van egyegy kicsiny.

A' méltóságos grófocska boszongodik, hogy – paraszt káplárja van.

Hja,– tempi passati!

Nemesember

Sehogysen találja magát otthon; ritkábban vadászik, kevesebbet pipázik; gyakrabban gondolkozik, és többet tanul. Kardját kiköszörülteti; polgári egyenruhát ölt; fegyvergyakorlatokra jár; 's boszúságában, hogy paraszt nincs többé: armalisából fojtást csinál.

Nagylelkűségét – mellynek bizony az idők folytában sok szép jeleit mutatá – jelenleg a' rohanó világeseemények tönkre silányították.

Koporsójára nem fogják többé fölírni: Tekintetes, nemes, nemzetes és vitézlő.

Püspök. Superintendens.

Igen szép szó lehet az a' „püspök” szó.

Protestáns atyánkfiai majdnem háborút kezdtek érette.

Én a' névvel nem sokat törődném: csak a' jövedelmet rakhatnám el.

Például: egy olyan kis püspökségben, melly naponként csak 1000 p. forintot hoz be.

A' szegény superintendensnek egész évi jövedelme sem tesz annyit.

A' szegény superintendens urak panaszkodnak: hogy jövedelmök gyermekeikkel, családjukkal nincs arányban; 's mondják: hogy a' püspök uraknak fölös-

leges az a' sok javadalom, holott azoknak családjuk
nincs.

Hej, dehogynincs! dehogynincs!

Plébános. Prédikátor.

Az egyik miséz; a' másik prédikál.

Az egyik tiszteletes; a' másik tiszteendő.

A' prédikátornak saját nője van.

A' plébánosnak nincs.

A' prédikátornak törvényes gyermekei vannak.

A' plébánosnak nincs.

A' plébánosnak gazdag jövedelme van.

A' prédikátornak nincs.

A' plébánosnak fényes jövője van.

A' prédikátornak nincs.

Mije van hát a' szegény prédikátornak?

Egy jobb, szabadabb kor utáni reménye.

Melly, hála isten, be is következett!

Barátok. Apácák.

A' fráterek és páterek titkos és veszedelmes házi-
barátok.

Ámzsa segítségével becsúsznak elvakított
feleségeinkhez.

Az apácakisasszonykák pedig a' szent fátyol árnyé-
kában anyáczákká változnak.

És ez mind igen természetes dolog.

Mellyik halandó volna képes daczolni a' természet
örök törvényeivel?

Ez ép olyan volna, mintha a' mag illy fogadalmat
tenne: én nem csírázom ki, ha tavasz jó, és nem virág-

zom , hanem megfásulva daczolok a' nap sugárral, a' meleg földben.

„Szüzesség, szegénység, vakengedelmesség.”

Lehet-e már ennél desperatusabb fogadalom?

Teljesítsétek az emberi kötelességeket – így szól a' nép szava –; legyetek fedhetlen életűek!

A' szüzesség köpeny, melylyel az erkölcstelen-ség takarószik.

Szereztek vagyont, munkával és becsületesen: hogy a' társaság igénybe vehesse tehetségteket.

A' szegénységet a' pujaság és romlottság so-rozta az erények közé, hogy fertőjébe sülyedhessen.

Vegyétek hasznát az észnek, melly embernek leg-dicsőbb ékessége, és senki fiának vakon ne higyetek.

A' vakengedelmességet a' fanatizmus és rősz akarat találta föl, melly gyáva fejét csak sötétben és szolgacsoportokon volt képes fölemelni.

Tehát adjátok vissza ezen szerencsétlen gyomorul-takat emberi rendeltetésőknek!

És szabadítsátok meg heréitől és mételyeitől a' tár-saságot.

A' klastromok bűnös és sötét falait pedig szenteljük magtárakká.

Így legjobban megengesztelendjük az istent.

Ezt mondja a' nép szava.

Kaszták. Pártok. Felekezetek.

Nincsenek többé Magyarorszáiban.

A' kaszták testvérkezet fogtak, az egyenlőség lobogója alatt.

A' pártok összeolvadtak a' honszeretet testvér-érzetében.

A' felekezetesség választófalai összeroskad-

tali, az „egyedül üdvözítő vallás” tana hirdetésének megszüntével.

Péter utódjainak legbölcsebbike, a’ most kormányzó IX. Pius pápa, kitűzé a’ reform lobogóját a’ római egyház tetejére.

A’ k a t h o l i k u s címet el kell törölni: hiszen mind katolikusok, mind keresztények vagyunk.

Az egyik római vagy pápás keresztény; a’ másik protestáns keresztény stb.

A’ szabad nemzetnek csak egy hite van; ‘s ez: a’ szeretet,

A bukott kormány emberei.

Madarász , a’ márczius 22-ki ker. ülésben, erélyesen sürgette a’ bureaucratia teremtette consiliariusok letételét.

Kossuth védelme alá vette őket – béke kedvéért; mondván: hogy azon remény fejében keresték szegények e’ hivatalt, hogy az holtig tart, ‘s hogy hazánk mostani nagyszerű pillanataiban, ne legyen senkinek sem oka keserűségre.

Ők tehát holtukig a’ haza ellen szegődtek.

Én Metternichnek és Apponyinak is nyugpénzt indítványoznék. *)

De a’ nép szava más értelemben nyilatkozik; azt mondja t. i. hogy mozdíttassanak el azon hálátlanok, kik nemzetünk elleneihez zsoldba szegődtek.

*) A’ szabad nemzetnek tudnia kell azt is, hogy a’ megbukott kormánynak egy könyvnyomatatója volt, ki által kivitte azt, – hogy Kossuth a’ journalistai pályáról lelépjen, ‘s kit ezen hű szolgálataért azon kormány bizonyos monopóliumokkal jutalmazott.

A' bukott magyar kancellár pedig vetessék közkereset alá.

Azt mondja továbbá a' nép szava: ne felejtkezzetek el a' becsületes honfiakról, kik az absolut kormány által elmellőztettek és üldöztek.

„Hogy hazánk nagyszerű pillanataiban ne legyen oka a' jóknak keserűségre, hanem öröme!”

Zsidók. Mózesvallású magyarok.

A' zsidók: élő múmiák Mózes korából.

Néptöredék, mellynek más erkölce, más szokása, más hite, más ünnepe, más eledele, más életmódja, mint a' társaság többi tagjainak.

Németül beszél; sok pénze van.

Tessék őket emancipálni.

A' mozesvallású magyarok azon értelmesek, kik a' kor igényeit megértve az összeolvadást *tettleg* megkezdették.

A' zsidók emancipációja l e h e l l e n.

A' mózesvallású magyarokat emancipálni kel l.

Bizonyos elavult 's a' társaságtól elkülönítő intétiókhozi ragaszkodás nem lélekismeretszabadság, hanem – megátalkodás.

Ezt mondja a' nép szava.

Tehát, mozesvallásu honosaim, reformáljátok azt a' „Talmudot.”

Legyen jelszavatok: r e f o r m és ö s s z e o l v a d á s.

A' népben megöröködött gyűlöletet csak magatok oszlathatjátok el.

S akkor testvéri kar ölelend benneteket
Ezt ígéri a' nép szava.

Méltóságos. Nagyságos, Tekintetes. Táblabíró.

Horpadozott vaskalapok, mellyek a' szabad Magyarország fejére nem illenek.

A' szabad magyar nép minden tagjának, kivétel nélkül, ez a' czíme: polgártárs.

Méltóságos, nagyságos, tekintetes pplgártás.

No már ki látott illy képtelenséget !?

Pálfi Albert legközelebb egy regényt közlend a'
"Márctzius tizenötödike" című lapban, illy cím alatt:
"Az utósó táblabíró."

Népjegyzők. Népnevelők.

A' népjegyzők emeltessenek ki eddigi állásukból.

A' népjegyző ne legyen többé iskolamester is; hanem legyen kiképzett, értelmes és művelt férfiú: hogy fontos hivatalának megfelelhessen.

Ő a' népnek ügyvéde, tanácsadója, 's – ha kell – országgyűlési követe is.

A' népnövelést vegyétek ki a' papság kezeiből.

A' nép eddigi szolgálatukkal meg van elégedve.

Az iskolamester ne legyen szolgája, alárendeltje a' papnak: hanem legyen önálló stathivatalnok, valláskülönbség nélkül.

A' jó tanító a' status legérdemesebb szolgája.

Az iskolamester ne legyen – mint eddig sok helyen – kántor is, csizmadia is, harangozó is.

Felelős magyar ministerium.

Tagjai: Batthyány Lajos elnök, tárcza nélkül; Szemere Bertalan, belügyek; Eszterházy Pál, Osztriávali érintkezés; Kossuth Lajos, pénzügy; Mészáros Lázár, ezredes, hadügy; Széchenyi István, közlekedési ügy; Eötvös József, növelésügy; Klauzál Gábor, kereskedés- és iparügy; Deák Ferencz, igazságügy ministerei.

Magyarországban új institutiók születtek.

Szolgaság után szabadság.

Sötétség után világosság.

Egy csepp érdemünk sincs ugyan benne, hogy van felelős ministeriumunk; de azért örülünk; mert szabadok vagyunk.

A' nép szava rendíthetlen bizalmat nyilvánít a' magyar ministeriumnak.

Legelőször is arra szólítja fel a' minister urakat: hogy liberális sajtótörvényeket terjeszsenek a' jövő országgyűlés elébe.

A' márcziusi törvényt Pesten megégették.

Szabadsajtó.

A' gondolat szabadsága legfelségesebb isteni ajándok, A' szabad sajtónak csak a' sátán lehet ellensége. Egy római pápa feslett, gonosz életet él; és föltalálja a' censurát.

Lásd Stancsics „Népkönyvét”.*)

*) Stancsics Mihál polgártársunknak – kit a' bukott kormány, szabad lelke- 's nemes gondolkozásaért befogatott – népboldogító könyvei, remélem, egy honfitársam könyvtárából sem hiányzandnak.

Írók. Irodalom.

Irodalom nélkül ma már nemzet nagy nem lehet.

Az írók a status legfelső és legfontosabb szolgálói.

A' harczok korában a' kard, ma a' toll szerepel.

A ki akkor a' véres kard láttára, hazája ótalmára föl nem kelt: szolgaságba vettetett.

A' ki most hazája irodalmának pártolására föl nem kel: azt szolgálalkúnak 's rász hazafinak nyilvánítja a' nép szava.

A' szabad magyar nemzet, a' műveltség karjai közt, nagy és dicső leend.

Nemzetőrség.

A' magyar ifjúság ezentúl azon időt, melly a' tudományok gyűjtéséből fenmarad, fegyvergyakorlatokban töltendi el.

A' kártyacsinálók meg fogják sínleni, és az – aga« rászegyesületek.

A' haza pedig virulni fog.

Védegylet

Nincsen többé, polgártársaim!

A' német ezentúl nem ellensége a' magyarnak, hanem rokona, a' szabadság szent nevében.

A' testvéri csók márczius 15-kén, Bécsben csattant el ajkainkon, a' népdialal dicső ünnepén.

Midőn a' magyar tricolort az ártatlanság és szabadság fehér szalagjával összefontuk.

Nagy és dicső nap vala ez, polgártársaim, mellynek hajnalán szabadságunk bíbora fölhasadt, 's a' háromszázados gyűlölség éjszakája megszűnt.

Szent frigy napja, meilyben magyar és osztrák
 egyesült, a' zsarnokság ellen, a' szabadság zászlója alatt.
 Éljen örök időkgig ezen dicső országos védegylet!!

Hírlapi csemegék.

Pesti hírlap.

Nemzeti büszke önérzettel hirdette a' s z a b a d
 sajtót.

Mint győztes fél, megtért elleneinek szívéből meg-
 bocsátott.

Ez a' legszebb babér homlokán.

Kár, hogy e' lap Landerer tulajdona.

Budapesti híradó.

Kossuth Lajost keresztre feszítette; most zöld ága-
 kat hint útjára.

Hír szerint: a' bukott kormánynál még néhány fo-
 rintja van – bene meritumok fejében.

Volt vezére most mint közlegény kivan szolgálni –
 a' nemzeti őrseregben.

Volt szerkesztője nyugpénzt kapott – az orosz
 czártól.

Majd meglátjuk, meddig viszi még a' devalva-
 tiót.

Nemzeti újság.

A' „Pesti hírlap” nemzetes asszonynak nevezte, 's
 addig ingerkedett vele, hogy – férhez ment.

'S ugyancsak derék menyecske csiperedett belőle.

A' hírlap már is teszi neki a' szépet.

Vezére Liphay Sándor úr vezércikkeket fog írni:
a' hitetlen Saulról, és a' szentlélek elküldetéséről, vagyis:
Pál fordulásáról.

Jelenkor.

A' volt „Nemzeti újság” perbe fogta: mert elorozta országgyűlési tudósításait.

Helmezy bácsinak azt tanácsolnok: hogy, most lopja el a' Nemzetinek minden czikkeit.

Biz' isten, nem vesztene vele.

Szeretnők tudni: vájjon mikor fogja szerkesztői jubilaumát tartani?

Hogy ihassunk – az egészségére.

Kár: hogy a' „Jelenkort” Pozsonyban nem olvashatjuk.

Pesti divatlap.

A' minap igen ráijesztett olvasóira.

Azt izené nekik: hogy ezentúl politizálni fog.

Életképek.

Kiadója: a' megboldogult bécsi kancelláriánál magyar tolmács.

Szerkesztője: a' pesti forradalomnak egyik vezetője.

Honderű.

(Németül: Morgenröthe.)

Bugamánás-lap.

Egy hervadt konkolyvirág, Magyarország szomorú idejéből.

Megjelenik magyarul és németül.

Igazgató szerkesztője többnyire Párizsban lakik és Konstantinápolyban.

Márczius 10-kén Lajos Filepnél ebédelt.

Preszburger Zeitung.

Eddigi szerkesztőjét elűzték: mert – zsidó. Mostani szerkesztője: Johann von Bangya. Jó lenne azt a' nemesi czímert is kinyomatni. A' szabad sajtó kezdete óta tökéletes radical lap.

Pesther Zeitung.

A' Budapesti híradónak testi lelki druszája és szomszédja.

Ha régi politikai hiszekegyéhez hű marad: jövedelme aligha elég – vörös krétára.

Chinai labdacso.

Chinában, a' megbukott mandarin collegiumnak egy titkos cabineti rendelete volt, mellynek értelmébe csak következő egyéniségek vétethettek fel a' mandarin móltóságra:

a) a' kik gyávaságuk- és tehetlenségükről hiteles bizonyítványt mutatnak elő, az anyatermészet kegyelméből.

b) a' kik bebizonyítják, hogy szép eszöket, megrogzött rász akarat- és erkölcscsel párosították.

c) a' kik pénzért lelköket és mindenüket fölálldozni készek, és ezt esküvel is megerősítik.

A' chinai hongyülésen igen szemtelen dalaylámák ülnek, kik a' haza boldogságának nyilván ellene szoktak szegülni.

Ugyanott bizonyos mandarinjelöltek napi díjért szoktak Chinaország boldogsága ellen szavazni.

Peking városában – hol nincs lelenczház – az a dicséretes szokás van, hogy oda a körülfekvő vidék terhébe esett szüzei seregestől bemennek, és ott méhök gyümölcsétől megszabadulván, mint ártatlan kisasszonykák térnek vissza az apai házhoz, imádóik körébe. Az illy kis árva honpolgárokat aztán, Peking városában, vénasszonyokhoz kosztba szokás adni, hol igen vastermészetű gyermek legyen, hogy kibírja öt hétig elevenen. A' honnan Peking városában maholnap illy példabeszéd lesz: valakit kosztba adni, melly annyit tesz, mint az utósó kenetet fölvenni.

Chinaországban van egy kerület, mellynek főmandarinja ökörszámra szokta méregetni a' hivatalokat. A' ki több ökröt adott neki, azt nagyobb hivatalba tette. A' többek közt egy chinai öreg urat 12 erős ökörért nevezett ki országgyűlési követnek. Ezen méltóságos fő mandarin úr, isten különös kegyelménél fogva, maga is igen hasonlít az ökörhez.

Peking városában van két könyvnyomtató, kik a' megbukott mandarinoknak titkos kémei voltak. Ezen jó madarak monopolizálták az istenadta sajtót, nemcsak Peking városában, hanem az egész Chinában; mert nagy hatalmuknál fogva odavitték a' dolgot, hogy egyetlen becsületes nyomtató sem nyithatott nyomdát Peking városában. Az egyik különösen megrögzött spion volt: mert ő a' haza legszentebb érdekei ellen áskálódott; miért is a' mandarin collegiumtól évenkénti fizetést húzott.

Volt Peking városában bizonyos „Budhayu Peangh Hyoung” című újság, melly egy mandarinjelölt felügyelése alatt szerkesztetett. Ez a' lap is a'

chinai hazafiak ellen dolgozott; és képes volt a' napfényt megtagadni: ha – azt a' magas collegium ugy kívánta.

Chinában a' dalaylámáknak igen sok szép jószáguk van; mellyekért ők semmit sem dolgoznak – hacsak dolognak nem nevezzük azon nemes törekvést, miszerint az elvakított chinai nép közt a' gyűlölség magvait elhinteni iparkodnak –; tehát semmit sem dolgoznak, vigan és pompásan élnek, nagy háremeket tartanak, egyszóval, világi állapotjuk van. Sokan a' becsületes chinaiak közül, kik véres verejtékkel keresik kenyeröket, ezt rősz szemmel nézik, 's panaszkodnak, hogy miért ülnek azok a' haszontalan herék ott a' magas polczon. Ugyan édes chinai atyámfiai, mit lármáztok? hát ő lámaságuk tehetnek arról, hogy ott ülnek? de nem volna eszök, ha nem tennék: mikor Chinaország eltűri, hogy ott üljenek.

Ugyanazon érdemes dalaylámák azt hirdetik: hogy csak a láma vallásban lehet üdvözülni. Nem csoda: hisz olly jól érzik magukat benne.

Ahasvérus.

Sue Jenő regényt irt a' bolygó zsidóról.

Egész Európa előtt ismeretes e' jeles mű. Fájdalom, irodalmunkban nincs meg.

Bíró Miklós el kezdé magyarítani; de felhagyott vele.

Nem sok idő múlva kormányhivatalt kapott.

Hja, édes atyámfiai, ez nem csoda. A' jezsuiták százezereket ígértek Sue-nek, hogy „Zsidó”-ját be ne végezze.

De Sue Jenő nem magyar ember ám, hanem francia.

Tehát Sue zsidója örökké bolyog a' földön, pihenés nélkül, mióta őt Krisztus megátkozá, kinek nem engedé meg, hogy keresztjét háza előtt letehesse.

Most mint cholera vonul keresztül az országokon; majd mint szabadító és jóltevő angyal jelenik meg a' szerencsétlenek között.

A' bolygó zsidó 1848-ban is megjelent.

Az úr küldé el őt, megszáván az elnyomott népek súlyos szenvedéseit.

Olly sebesen haladt ez isteni szellem, hogy alig egy hó alatt egész Európa bilincseit leszaggatá.

A' becsületes embernek haja szála is fölállt, csodájában és örömében, midőn hallotta: hogy most Párizsban, majd Brüsszelben, Würtembergben, Münchenben, Dresdában, 's végre – Bécs városában van a' népek Messiása.

Asztalos Pál, polgártársunk, mármárosi követ, Metternichet a' kerületi ülésben, úgy átkozá meg: hogy az isten a' bolygó zsidóra mondott átkát arról levévén sújtsa Metternichre: hogy vándoroljon örök időközön keresztül, és legyen tanúja a' szabad nemzetek boldogságának.

De ő ezt sokkal szebben mondta el.

Nyugodjál tehát kiszenvedett bolygó zsidó; a' te bűnöd Metternich bűneihez képest vízcsepp az oceán medrében. Keserű pályádat Metternich átkos szelleme fogja folytatni.

Uramisten, ne engedj neki pihenést, csak addig sem, mig nevedre gondol! Amen. *)

*) Sue „Bolygó zsidója” olly dicső mű, melly legalább félszázaddal előbbre lökte az emberiséget,

Végszó.

A' világ mindig halad a' tökély felé.

A' szellem kitör sötét burokjából, s ég felé siet,
mint a' magból kifakadt virág.

Milly dúsan terjeszti ki a' növény bokrait, mintha azt hinné, hogy neki egész a' kék égig föl lehet nőni, 's szerető anyját a' napot megcsókolni. Mi lesz belőle? Alig hogy fölemelé fejét a' föld felett, dús reményei közepette, meglepi az élet poézisa, a' fejlődés netovábbja. Reménye zöld bimbóit fölhasogatja az élvágyó szerelem. Az élet tüze ellobban. 'S az örök metamorphosis utján, a' miből eredt, parányi maggá lesz a' virág, és aláhull a' föld hantjaira.

Ez a' növényélet perjodusa.

Látjuk a' szellemet is csöndes fényben fölhasadni a' kiskorú népek egén. Örömmel kísérvük a' haladás napját a' kifejlés déli pontjára. Látunk alatta nagy nemzetekeket, a' virágzás teljes költészetében. És, megfoghatlan, midőn az élet legszebb, legpompásabb lángokban lobog: sötét felhő nyomja el a' napot, villámok cikáznak az ég sarkain; 's az élet kifeslett virága önlángjában, és a' villámok egyesült tüzében özszeég. 'S a' világvihar elvonultával mi tűnik föl a' romok fölött? Egy kiskorú nép.

Ez a' világszellem perjodusa.

Így virágzott, így enyészett el az egyiptomi, a' görög és a' római dicső világ.

Így enyésztek így virágzottak el mindazon egykor hihetőleg létezett világok, mellyekről mi semmit, vagy csak homályos sejtelmeket tudunk.

A' mi korunk is, úgy látszik, virágzásban áll.

A' vakság ködéi teljesen szétoszolvák, 's a' szabadság napja besugárzik a' paloták és kunyhók ablakaiba.

Tart-e még soká a' lefutandó pálya – nem bonczolgom. Majd megmondja utódainknak a' história.

De erős hitem: hogy e' pillanatokban a' haladás lobogóját minden egyesnek megragadni kötelessége; mert csalhatlan rendeltetésünk sietni a' tökély felé: hogy nagy legyen az emberiség, és világosság legyen mindenütt, a' hol a' nap hinti sugarait.

Ez a' mi feladatunk.

A' világszellem pedig rendelkezni fog velünk, előtünk elrejtett hatalma és örök tetszése szerint.

Jegyzet. Midőn e'füzetkét átadom a' közvéleménynek, mellyet bírámul választok; egyszersmind védőmet is megnevezem, 's ez; a' múlt és jelen története.

Die Weltgeschichte ist das Weltgericht!